

ŚMIŁOWICE W PEŁNYM BLASKU!



To, co dzieje się w ostatnich latach w Małopolsce w zakresie odbudowy zabytków budzi podziw i uznanie. Szybkość, z jaką poddany został renowacji zespół pałacowo-parkowy w Śmiłowicach jest wzorcem działania inwestycyjnego najwyższego lotu. W pobliżu, w tym samym okresie odbudowany został znacznie mniejszy w Minodze k/Ojcowa. Realizacja tego typu obiektów jest bardzo trudna, ale możliwa. Gdy A.Szyfmanowi wielkiemu reżyserowi i dyrektorowi teatrów nagle powierzono zadanie -odbudowę Teatru Wielkiego w Warszawie, zszokowany, nie mając żadnego doświadczenia w tego typu działalności, pierwsze kroki skierował do najbliższego taniego baru. Siedząc sam przy stoliku nie marnując cennego czasu, pogłębiał swoją rozpacz. Wówczas do stolika podszedł robotnik z pobliskiej budowy z prośbą o zajęcie wolnego miejsca przy stoliku.

Zrezygnowany Szyfman wyraził zgodę. Czego pan taki zmartwiony zapytał robotnik? Powierzono mi zadanie trudne. Nieznajomy po pierwszym wspólnym kieliszku doradził filozoficznie: nie umartwiaj się Pan-jutro wsiadaj Pan w samochód i przez miesiąc na Podkarpaciu kompletuj Pan niezbędną ekipę fachowców. Tak też zrobił i odniósł sukces.

Teatr Wielki ukończono w 1965r, kubaturowo był największym tego typu obiektem w Europie. Wybudowany został perfekcyjnie przez polskich fachowców i posiadał największą nowoczesną scenę. W projektowaniu został znacznie powiększony od gmachu sprzed wojny. Zachwyca gości zagranicznych jakością, bogactwem wystroju amfiteatru, wspaniałymi schodami oraz niezwykle dużą powierzchnią pięknych korytarzy, baru, sal recepcyjnych oraz Muzeum Teatru. Wracam do niezwykle ciekawego położenia pałacu i parku w Śmiłowicach. W zasadzie wszystkie zespoły pałacowo-parkowe mimo terenów pagórkowatych w

Małopolsce są lokowane na terenie płaskim (Łańcut i Krzeszowice Potockich). Pałac w Śmiłowicach lokowano tak fantazyjnie, że budowano na zboczu wzniesienia. Przejeżdżający obok szlakiem drogowym, nie wjeżdżając przez bramę główną, mógł podziwiać wielkość i piękno pałacu oraz parku zwłaszcza w porze jesienno-zimowej. Latem bogaty, stary drzewostan przysłaniał pałac.

Fantazja fundatora była zamierzona. Wzdłuż południowego ogrodzenia przebiegał TRAKT LUBELSKI. Właściciel pałacu patrząc z góry obserwował powozy i dyliżanse pocztowe jadące do Krakowa z Lublina, Wołynia a nawet Moskwy. Zdażały do Nowego Brzeska, które było stacją węzłową posiadającą połączenie z traktem królewskim Warszawa-Kraków (przez Proszowice do Iwanowic, które były ostatnią stacją przed Krakowem).

Trakt królewski przez wieki biegł zupełnie inną trasą niż obecnie, gdyż zmęczone konie musiały korzystać z rzeki. Ostatnie odcinki tego traktu do Krakowa są to miejscowości nad rzeką Dłubnią. Trakt Lubelski z Sandomierza prowadził nad Wisłą. Gospodarz Śmiłowic z zachwytem obserwował w porze jesiennej i zimowej - rejsowe powozy, które grzęzły w żyznej ziemi nowobrzezkiej a czasem się nawet przewracały z pasażerami. Właściwe utrzymanie tych traktów tradycyjnie dotrwało do naszych czasów.

Wówczas obowiązywała zasada: osoby w biletem pierwszej klasy pozostawały w powozie,, a druga klasa wysiadała i musiała wypychać pojazd z błota. A należy podkreślić, że uczestnicy tych eskapad często podróżowali przez Kraków, Wrocław do Drezna, Weimaru, czy Paryża.

Mieszkańcy ziemi nowobrzezkiej przejeżdżający furkami z zaprzęgiem konnym, a zdążający na targ poniedziałkowy w Nowym Brzesku mogli z bliska podziwiać ten piękny pałac. Rozświetlony wieczorem lśnił blaskiem daleko na widnokręgu. Panu Śliwie właścicielowi obiektu należą się słowa najwyższego uznania za szybkość i jakość prac konserwatorskich. To nie sen, to fakt. GRATULACJE. I ja tam byłem i blask nowiutkiego pałacu w słoneczny, ciepły dzień styczniowy podziwiałem. Wszystkie szczegółowe dane historyczne i funkcjonalne dotyczące tego pięknego obiektu można uzyskać na ślicznie opracowanej stronie internetowej – Pałac w Śmiłowicach.

Stanisław Fundament, (Nowobrzezszczanin, dziś w Warszawie)

fot. Arkadiusz Fularski

na fot. Pałac w Śmiłowicach

8 czerwca 2007r